

คำชี้แจงประกอบารรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๗๖ ได้บัญญัติให้รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะแก่ประชาชน โดยส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชน ถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไก ที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อด่าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับการคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ พร้อมทั้งพึงพัฒนาระบบบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การ บริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติ เป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แผนการ ปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงกำหนดให้จัดทำร่างกฎหมาย ส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ซึ่งมุ่งประสงค์ให้เป็นหลักเกณฑ์กลางใช้บังคับกับ หน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงต่อการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ และมีมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานของตน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ อีกทั้ง เพื่อเป็นการผลักดันให้มีระบบและกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเกิดขึ้นในองค์กรภาครัฐ ให้มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตามการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งการกำกับดูแลการปฏิบัติ ราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง สมควรกำหนดให้มีนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐที่มี ประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว และการบูรณาการประสานความร่วมมือ ระหว่างภาคส่วนต่างๆ ให้เกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม สามารถใช้มาตรการบังคับในการกำกับฝ่ายบริหาร และรองรับการฟ้องร้องอื้อฉาว องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น นำมาตรการบังคับในกำกับ ของฝ่ายบริหารมาปรับใช้ในการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เหตุผลความจำเป็น

โดยที่แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม กลยุทธ์ที่ ๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือ ผู้บังคับบัญชามีมาตรการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ และเป็นตัวอย่างในการบริหารงานด้วยความซื่อตรงและรับผิดชอบ กรณีปล่อยปละละเลย ไม่ดำเนินการ ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยหรือความผิดทางอาญา กำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงาน ผู้รับผิดชอบในการจัดทำร่างกฎหมายส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการ ต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ เนื่องจากกลไกป้องกันและปราบปรามการทุจริตอ่อนแอ กลไกภาครัฐ ไม่ได้ปฏิบัติงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล ทำให้เกิดการทุจริตได้ง่าย ไม่มีการระงับยับยั้งปัญหาในระดับปฏิบัติ

ส่งผลให้ประเทศไม่ได้รับการพัฒนา ปัญหาไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากต่างคนต่างทำ ไม่มีการบูรณาการร่วมกันการปราบปรามไม่ได้ผล การทำงานเป็นไปอย่างล่าช้าทั้งภาครัฐโดยรวมและกลไกต่างๆ กระบวนการปฏิบัติงานขาดการกำหนดขั้นตอน ระยะเวลาการปฏิบัติที่ชัดเจนและเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจตัดสินใจสูง รวมทั้งขาดหลักเกณฑ์ในการใช้ดุลยพินิจที่แน่นอนชัดเจน ขาดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ให้ประชาชนรับรู้ถึงวิธีการปฏิบัติ ขั้นตอนการปฏิบัติ และระยะเวลาการปฏิบัติที่ชัดเจน องค์กรและกระบวนการตรวจสอบภายในองค์กร ยังขาดความเป็นอิสระ ขาดประสิทธิภาพและขาดความจริงใจในการตรวจสอบและนำผลการตรวจสอบไปใช้เพื่อแก้ไขและลงโทษรวมทั้งผู้บังคับบัญชาแต่ละหน่วยงานขาดการควบคุม กำกับ ตรวจสอบ และลงโทษผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง ไม่เป็นธรรม จึงเป็นโอกาสให้เกิดการทุจริตได้ง่าย กลไกราชการขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ขาดจิตสำนึกที่จะรับใช้ประชาชน ขาดความเป็นธรรม หลายมาตรฐาน ทำให้ประชาชนเข้าถึงทรัพยากรไม่เท่าเทียม ทำให้ประชาชนเป็นเครื่องมือของบุคคล องค์กร พรรคการเมืองที่ทุจริต รวมทั้งหัวหน้าส่วนราชการไม่ควบคุมการปฏิบัติ ไม่ดำเนินการตามกรอบระเบียบที่กฎหมายบังคับในการบริหารงานบุคคลอย่างเคร่งครัด ปลอ่ยปละละเลย ไม่ควบคุมให้ข้าราชการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัด ไม่มีมาตรการลงโทษอย่างจริงจัง จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) กำหนดนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ”

(๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการ น.ป.ท. เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน เร่งรัด ติดตาม เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับมาตรการป้องกันและส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ

(๓) ร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ มีเจตนารมณ์ที่จะให้เป็นกฎหมายกลาง ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐต่างๆ นำมาตรการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ไปกำหนดแนวทาง นโยบาย ในการดำเนินการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานของตนให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งเพื่อให้การใช้มาตรการบังคับในการกำกับฝ่ายบริหารเป็นอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๔) กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังนี้

๔.๑ นำคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ มากำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ โดยนำหลักนิติบุคคลของรัฐมาใช้

๔.๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้ระบบการตรวจสอบภายใน

๔.๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีระบบการประเมินความเสี่ยงในการทุจริต

๔.๔ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามนโยบายไม่เรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ปลุกฝัง สร้างความตระหนักรู้ ทศนคติ และค่านิยมที่ไม่ยอมรับการทุจริต

กำหนดระยะเวลาการรับฟังความเห็นและช่องทางการรับฟังความคิดเห็น

สามารถแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้ ๔ ช่องทาง ดังนี้

- (๑) www.lawamendment.go.th ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑
- (๒) www.pacc.go.th ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑
- (๓) ทางไปรษณีย์ ที่อยู่ “กองกฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ท. อาคารซอฟต์แวร์ ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐”
- (๔) โทรสาร กองกฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ท. หมายเลข ๐-๒๕๐๒-๖๕๙๒

หมายเหตุ ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่กองกฎหมาย สำนักงาน ป.ป.ท.
หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๒๕๐๒-๖๕๘๕